

Bachelor of Arts (B.A.) Part-II (Third Semester) Examination

MARATHI

Compulsory

(Other Language)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—(1) पाचही प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. आचार्य अत्रे यांची एक यशस्वी वक्ता म्हणून जडणघडण कशी झाली ते लिहा ? 16
किंवा
'विटेवरचे परब्रह्म' या पाठात लेखकाने पंढरपुरातील विविध स्थानांचे वर्णन कसे केले आहे ?
2. 'भला जन्म हा तुला लाभला' या कवितेचे आशयसौंदर्य उलगडून दाखवा. 16
किंवा
'विराणी' कवितेतून व्यक्त होणारी कवीमनातील उदासीनता विशद करा.
3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी शंभर शब्दात लिहा : 16
गट 'अ'
(क) 'रूभणेयाचा दृष्टान्त' या लीळेचा आशय थोडक्यात स्पष्ट करा.
(ख) 'देवाची निंदा करू नये ती करणें भाग आलें' असे ताराबाई शिंदे का म्हणतात ?
(ग) संत नामदेवांनी श्रीविठ्ठलाच्या लावण्याची शोभा कशी वर्णन केली आहे ?
(घ) 'फडकतें तुझें तेथेंच निशाण !' या कवितेतील शेतकऱ्यांच्या दुरावस्थेचे चित्रण करा.
किंवा
गट 'ब'
(च) आचार्य अत्रे यांच्या पहिल्या व्याख्यानाचा अनुभव कसा होता ते तुमच्या शब्दात लिहा.
(छ) राष्ट्रसंतांनी शिक्षकांना आपल्या कर्तव्याची जाणीव कशी करून दिलेली आहे ?
(ज) संत नामदेवांनी विठ्ठलाच्या नामस्मरणाचे महत्व कसे पटवून दिले आहे ?
(झ) मोरोपंतांनी सत्संगतीचा महिमा कसा वर्णिलेला आहे ?
4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा : 16
गट 'क'
(त) सभेचे इतिवृत्त म्हणजे काय ? ते लिहा.
(थ) अहवालात्मक इतिवृत्ताचे स्वरूप स्पष्ट करा.
(द) वृत्तपत्रे आणि नियतकालिके यातील फरक स्पष्ट करा.
(ध) बातमी म्हणजे काय ? बातमीचे स्वरूप समजावून सांगा.
किंवा
गट 'ड'
(प) इतिवृत्त लेखनाची पद्धती स्पष्ट करा.
(फ) इतिवृत्त लिहितांना कोणती काळजी घ्यावी ? ते लिहा.
(ब) चौकटीतील बातमीचे स्वरूप समजावून सांगा.
(भ) आकाशवाणी व चित्रवाणी यावरील बातम्यांचे लेखन कसे करावे ते स्पष्ट करा.

5. सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :

- (1) पहिल्या व्याख्यानाच्या वेळी आचार्य अत्रे यांचा पोषाख कसा होता ?
- (2) राष्ट्रसंतांच्या मते शिक्षणाचा शेवट कधीपर्यंत होऊ शकत नाही ?
- (3) 'अभंगवाणी'तील विठ्ठलाच्या पोषाखाचे वर्णन करा.
- (4) 'हटातटाने पटा रंगवूनि जटा धरिशि कां शिरीं' या ओळीचा अर्थ स्पष्ट करा.
- (5) इतिवृत्ताचे दोन प्रकार लिहा.
- (6) 'नोंदी' (Minutes) या संज्ञेचा अर्थ सांगा.
- (7) 'नियतकालिक' म्हणजे काय ?
- (8) बातमीची यशस्विता कशावर अवलंबून असते ?